Jaarverslag Stichting Scaliger Instituut 2020

Het Scaliger Instituut heeft als doel het gebruik van de Bijzondere Collecties van de Universitaire Bibliotheken Leiden (UBL) in onderzoek en onderwijs te stimuleren en faciliteren door studenten en onderzoekers uit alle disciplines in contact te brengen met de grote rijkdom en verscheidenheid ervan via colleges, lezingen, onderzoeksprojecten en andere activiteiten. Het Scaliger Instituut wordt bijgestaan door een Wetenschappelijke Adviesraad waarin hoogleraren uit verschillende faculteiten zitting nemen.

De coördinator Kasper van Ommen besteedt 50 % van zijn fulltime aanstelling aan de taken die uit de activiteiten van het Scaliger Instituut voortkomen of door hem worden georganiseerd.

Stichting Scaliger Instituut

Sinds 2011 is het Scaliger Instituut een stichting. De stichting heeft ten doel een breed publiek kennis te laten maken met de Bijzondere Collecties van de Universitaire Bibliotheken Leiden. De stichting tracht dit doel te bereiken door het gebruik van de bijzondere collecties in onderwijs en onderzoek te stimuleren, het opzetten van Fellowshipprogramma's en het organiseren van symposia, tentoonstellingen, lezingen e.d. De stichting maakt het mogelijk om subsidieaanvragen in te dienen bij fondsen en instellingen. De stichting heeft een ANBI-status.

Het bestuur bestaat uit K. De Belder MA MLIS (voorzitter), Professor dr. M.R. Rutgers (lid), Dr. A. Th. Bouwman (lid tot 1 mei 2020), drs. G. Verhoeven (lid vanaf 1 mei 2020) en dr. K. van Ommen (secretaris/penningmeester).

Het bestuur vergaderde in 2020 twee keer.

Per 1 mei 2020 trad Garrelt Verhoeven als Hoofdconservator bij de Bijzondere Collecties aan. Hij neemt het stokje over van dr. André Bouwman, die zich binnen de UBL volledig gaat richten op zijn conservatorschap voor de collectie (Middeleeuwse) Westerse Handschriften. Verhoeven neemt ook de zetel van Bouwman over in het bestuur van de Stichting Scaliger Instituut.

Scaliger hoogleraar

Op 1 juli 2020 werd dr. Rick Honings benoemd tot Scaliger hoogleraar. De komende vijf jaar houdt hij zich o.a. bezig met het bevorderen van het onderwijs en onderzoek rond de Bijzondere

Collecties van de Universiteitsbibliotheek. Honings volgt boekhistoricus Erik Kwakkel op, die de leerstoel sinds 2016 bekleedde.

Wetenschappelijke Adviesraad (WAR)

De WAR bestaat naast de voorzitter (Scaliger hoogleraar Rick Honings) uit de volgende leden: dr. E de Bruyn (Kunstgeschiedenis), Professor dr. A. de Jong (Godsdienstwetenschappen), dr. M. Keblusek (Kunstgeschiedenis), Professor dr. F. van Lunteren (Wis- en natuurkunde), Professor dr. J. Pollmann (Geschiedenis), dr. A. Seyed Gohrab (Perzische taal en cultuur), Professor dr. I. Sluiter (Klassieke talen) en dr. G. Warnar (Nederlands). Van Ommen is bij het bestuur betrokken als secretaris.

Fondsenwerving

- Er zijn twee fellowships aan het SI in ontwikkeling: een gesponsord door de Waalse Kerk (de De Ruusscher Stichting) in Nederland en een namens de *Bibliotheca Thysiana*.
- Eind 2020 besloot uitgeverij Elsevier om een eenmalige subsidie van € 10.000 aan het Scaliger Instituut te verlenen om een Fellowship for Digitital Scholarship en een Visiting Scaliger Professorship in 2021 mogelijk te maken. Het bedrag zal i.v.m. de omstandigheden rond Corona worden aangewend om een drietal online seminars rond het thema *Reproducible Research* te organiseren in het voorjaar van 2021.

Fellowshipprogramma Scaliger Instituut

Er waren in 2020 zeven gesponsorde fellowships aan het Scaliger Instituut verbonden. Daarnaast wordt het studieverblijf van onbetaalde gastonderzoekers (Scaliger fellows) gefaciliteerd en ondersteunt het instituut de tweejaarlijkse Maatschappij der Nederlandse Letterkunde Fellowship.

Er waren voor 2020 in totaal 18 fellows en 6 gastonderzoekers aan het instituut vastgelegd om naar Leiden te komen. Door de Corona-crisis kon het fellowshipprogramma met ingang van eind maart nog maar gedeeltelijk doorgang vinden. Alleen fellows afkomstig uit Nederland konden in beperkte mate gebruik maken van de leeszaal bijzondere collecties en andere faciliteiten. Buitenlandse fellows waren door allerlei restricties niet in de gelegenheid om naar Nederland te reizen en hun onderzoek in de bibliotheek aan te vangen.

Toch zijn er nog 12 fellows (waarvan 4 gastonderzoekers) in het eerste halfjaar in de bibliotheek werkzaam geweest.

Brill Fellowship

Ook in 2020 bekostigde Uitgeverij Koninklijke Brill het verblijf van 'Brill fellows' bij het Scaliger Instituut. Voor de selectie en beoordeling is een aparte board verantwoordelijk. Het bezoek van de fellows aan de bibliotheek mondt regelmatig uit in een publicatie van het onderzoek in een van de tijdschriften en/of reeksen van uitgeverij Brill.

De Brill Fellows die in 2020 werden aangesteld zijn:

Dr. Stefano Andrea Esengrini (Università Cattolica del Sacro Cuore, Italië): The Gospel according to Rembrandt. A Phenomenological Investigation

Jekaterina Merkuljeva MA (The Tadeusz Manteuffel Institute of History, Polish Academy of Science, Polen): Natives of Poland who translated biblical texts into Turkish

Dr. Francesco Quatrini (University of Belfast, Noord-Ierland): Scipione Gentili (1563-1613) and the Republic of Letters

Dr. Rita Schlusemann (Freie Universität Berlin, Duitsland): Multimodality of printed Dutch narratives (c. 1450-c. 1850)

Liza Blake (University of Toronto, Canada): Margaret Cavendish Sammelbände and Choose your own Poems and Fancies

De volgende twee fellows hebben hun onderzoek daadwerkelijk kunnen uitvoeren:

Lyke de Vries (Radboud Universiteit, Nijmegen): Reception and Rejection: The Early Modern Dutch Response to Rosicrucianism

Artist in residence Ingrid Simons (Onafhankelijk onderzoeker en kunstenaar, Nederland): Contrasting shapes, now and before. Painters Lithography Project

Van de Sande Fellowship

Het bestuur van de Stichting Van de Sande besloot in 2019 om de Van de Sande Fellowship voor een periode van drie jaar te continueren. De afgelopen jaren heeft dit fellowshipprogramma zichzelf bewezen.

De Van de Sande Fellows 2020 waren:

Anastasia Stefanaki (Naturalis Biodiversity Center, Leiden): Exploring the Botanical Activity of Leonhard Rauwolf in Southern France and Northern Italy in the period 1560-1562

Dr. Trude Dijkstra (Universiteit van Amsterdam): Steven Blankaart and the representation of Chinese medicine in Dutch printwork

Beiden hebben hun onderzoek in het eerste kwartaal van 2020 afgerond.

Juynboll Fellowship

Het Juynboll Fellowshipprogramma biedt binnen- en buitenlandse wetenschappers de mogelijkheid om vanaf 2015 onderzoek te doen in de Bijzondere Collecties van de Universitaire Bibliotheken Leiden. De beurs ondersteunt wetenschappers voor een periode van maximaal twee maanden in hun onderzoek naar de Arabische en Islamitische collecties.

De Juynboll Fellow 2020 waren:

Gabriel Lavin (University of California, USA): Gambus music and Islamic vocal performance practices in the Indian Ocean World

Prof. Jyoti Gulati Balachandran (Penn State University USA): From Gujarat to Hejaz: the Formation of scholarly communities in the 16th-c Indian Ocean.

Isaac Alfred Ailion Fellowship

Het Isaac Alfred Ailion Fellowshipprogramma biedt binnen- en buitenlandse wetenschappers de mogelijkheid om in de periode 2016-2020 onderzoek te doen naar materiaal uit de Bijzondere Collecties van de Universitaire Bibliotheken Leiden op het gebied van Japanse taal en cultuur.

De Ailion Fellow 2020 waren:

Dr. Chris Joby (Wydzialu Anglistik UAM, Poznan, Poland): The Dutch Language in Tokugawa and early Meiji Japan. Dr. Joby heeft zijn fellowship in januari 2020 afgesloten.

Prof. Jennifer Lynn Welsh (Lindenwood University-Belleville, USA): European Views of Japan from the 16th through the 19th-Centuries

Dr. Nikolaos Mavropoulos (European University Max Weber Fellow, Dept. of History and Civilization, Italië): The Japanese expansionism in Asia and the Italian expansion in Africa

Drewes Fellowship

De Drewes Fellowship is ingesteld voor de bestudering van de Islam en Indonesië in godsdienstige zin, in het bijzonder de islamitische mystiek en meer specifiek de islamitische mystiek zoals beschreven in de zgn. *Suluks.*

De Drewes Fellow 2020 was:

dr. Els Bogaerts (LIAS, Universiteit Leiden): Words of Power and Wisdom. Credible authorities and reliable sources in the Serat Nitik Sultan Agung

Arminius Fellowship

Anna Maria Laskowska (Polish Academy of Science, Polen): Tractatus de Spirutu Sancto by Johannes Crell.

Luisa Simonutti (Instituto per la Storia del Pensiero Filosofico e Scientifico Moderno, Milaan, Italië): John Locke and the Remonstrants. Politics and Religions in the 17th-century Netherlands

Mevrouw Laskowska heeft in het eerste kwartaal van 2020 haar fellowship afgerond.

Ander nieuws

Op 17 september 2020 overleed na een kort ziekbed, de voormalig Scaliger hoogleraar Harmen Beukers. Hij is tien jaar aan het Scaliger Instituut verbonden geweest. Beukers verdeelde intussen zijn aandacht tussen Leiden en Nagasaki, waar hij als hoogleraar een paar jaar nog met veel plezier en energie lesgaf aan Japanse studenten in 'Hollandkunde'. Voor zijn bijdrage aan de kennisuitwisseling tussen Japan en Nederland ontving Beukers de Keizerlijke onderscheiding in de orde van de Rijzende Zon Kyokujitsu Chūjushō.

Op 2 juli 2020 promoveerde Van Ommen aan de Universiteit Leiden op het proefschrift '*Tous mes livres de langues estrangeres'. Het oosterse legaat van Josephus Justus Scaliger in de Universiteitsbibliotheek Leiden.* Vanwege de maatregelen rondom het coronavirus vond de verdediging digitaal plaats.

Overzicht fondsenwervingsactiviteiten

Koninklijke uitgeverij Brill	Brill Fellowship € 6.000 per jaar
Stichting Van de Sande	Van de Sande Fellowship € 6.000 per jaar
Juynboll Stichting	Juynboll Fellowship € 2.000 per jaar
Mw. Drewes	Drewes Fellowship 10.000 in een keer
Isaac Alfred Ailion Foundation	Ailion Fellowship € 15.000 per jaar
Vera Gottschalk-Frank Stichting	Arminius Fellowship € 5.000 per jaar
Erven Wouter Swets	Wouter Swets Fellowship € 3.000 per jaar
Fellowship for Digitital Scholarship sponsored by Elsevier	€10.000 in een keer